

VESTNIK PROSVETNIH ZVEZ
V LJUBLJANI IN MARIBORU
LETNA NAROČNINA 15 DIN

Narodna vzgoja.

Napisal Vojteh Čuš.

(Konec.)

V novi domovini so se iz posameznih slovanskih rodov razvili posebni narodi, ki se po skupnih pismenih jezikih že na zunaj javljajo kot zaokrožene jednote. Nemci in Madjari so zabili med Slovane, ki so prvotno strnjeno bivali od Baltijskega pa do Jadranskega in Egejskega morja, velik klin, in tako zdaj razlikujemo severne in južne Slovane. K severnim Slovanom štejemo: Ruse, Poljake, Čehe, Slovake in Lužiške Srbe, k južnim pa: Slovence, Srbe, Bolgare in Hrvatse.

Vse Slovane nas družijo vezi krvnega ali plemenskega in jezikovnega sorodstva. Pripadniki raznih nemških rodov, pa naj so med njimi še tolikšne razlike v jeziku, naturelu in navadah, se nazivajo med seboj z imenom: bratje. Zavest bratske vzajemnosti mora prevzeti tudi vse slovanske narode. Ne sme se več zgoditi, da bi se Slovani v bratomornih vojskah klali med seboj. Ne bil bi več Slovan tujcem rob, če bi si Slovani v bratski vzajemnosti pomagali med seboj. Ideja slovanske vzajemnosti je naj-

večje praktične važnosti. Kakor je nekaj zaklical Marx: »Proletarci vseh dežel, združite se!« tako bi bilo potrebno, da bi zaoril po vseh slovanskih pokrajinah in da bi našel odmeva v vseh slovanskih srcih klic: **Slovani vseh dežel, združite se! Zedinite se!**

Zavest slovenske skupnosti, zavest občestva vseh Slovencev mora prevzeti vse Slovence. Zlasti tudi zavest, da so tudi naši neosvobojeni bratje sestaven del slovenskega narodnega občestva. Brez njih je naš narod podoben invalidu, ki mu manjka oko ali roka ali noga.

Dalje mora prevzeti ves naš narod zavest jugoslovanske skupnosti. Zavest bratske vzajemnosti vseh južnih Slovanov. Mogočen sestaven del jugoslovanskega občestva so Bolgari. Vsak v resnici narodno čuteč Slovenec in Jugoslovan je in mora biti za to, da pride do čim tesnejšega združenja z Bolgari. Kdor je za jugoslovansko občestvo brez Bolgarov, tega jugoslovanstvo je polovičarsko in neiskreno.

In slednjič mora iti naša narodna vzgoja za tem, da prepoji vse člane našega naroda z globoko zavestjo bratstva in vzajemnosti vseh Slovanov. Kako brdiko je bilo, ko smo morali v svetovni vojni gledati, kako so gonili naše ljudi v bratomorno vojno proti bratom po krvi in jeziku! Skupaj moramo držati

vsi Slovani, če hočemo, da nam zasijejo boljši časi! Pomnimo besed, ki jih je govoril stari Svarun sinu Iztoku: »Velik bo Sloven, bival bo v mirnih hišah, rejene bodo njegove črede, svobodno solnce mu bo svetilo leto in dan, če bo složen z brati. Inače pride tujec, postavi mu peto na tilnik — in svobodni narod postane rob.« (Finžgar, Pod svobodnim solncem.)

Ljubiti moramo svoj narod. To je naša krščanska dolžnost. Toda naša ljubezen do naroda in naša narodna vzgoja morata izključevati vse imperijalistične tendence. Svobodni hočemo biti, na svoji zemlji svoji gospodje, a svobodo hočemo pustiti tudi drugim. — Diametralno nasproten krščanskemu duhu je ogabni narodni imperijalizem, ki obožuje svoj lastni narod in ga hoče napraviti za vladarja celemu svetu. Ki prezira ali celo zaničuje druge narode in jih hoče ponižati za sužnje lastne vladohlepnosti in ropazelnosti. Tak paganski nacijonalizem odklanjamo. Tak nacijonalizem je tudi katastrofalen za lastni narod in koplje grob lastnemu narodu. Svoj narod hočemo ljubiti z veliko in žarko ljubeznijo v smislu načel urejene krščanske ljubezni. Zvestobo in ljubezen slovenski materi, zvestobo in ljubezen slovenskemu narodu!

Kres sv. Cirila in Metoda.

Eden glavnih praznikov starih poganskih Slovanov je bil Kres. Obhajali so ga na čast solncu (kresu), ki je počelo vsega življenja na zemeljski obli. V kresu so slavili naši predniki zmago luči nad temo, zmago toplote nad mrazom. V spomin na to goré še dandanes na kresni večer po naših gorah, gričih in brdih kresovi.

Navada pa je, da zažigamo kresove tudi ob drugih prilikah, na predvečer slavnostnih praznikov, slovesnih obletnic in jubilejev. Lepo je bilo zlasti takrat, ko so po vrhovih naših Karavank in po slovenskem Korotanu žareli kresovi na predvečer praznika sv. Cirila in

Metoda. Svetovna vojna je ugasnila ta ogenj, mi ga pa moramo znova vzžgati. Na predvečer sv. Cirila in Metoda morajo znova vzplamteti kresovi, saj nas k temu sili krščansko-verski in narodni moment, ki se prav tukaj tako lepo krijeta. Luč z vzhoda sta nam prinesla solunska brata, v dušah naših prednikov je vzšlo takrat Solnce Resnice, vzšla je zarja, ki je zasijala iz večnosti. Ali nismo dolžni, da se za dar Luči, za dar prave vere zahvalimo našim blagovestnikom.

Kresovanju na predvečer slovanskih apostolov je pa treba dati verskonardno ozadje. Če kurimo kresove ob

prilikah, katere nas spominjajo pogan-
skih običajev, kako ne bi kurili kresov
takrat, ko praznujemo spominski dan
naših bratov sv. Cirila in Metoda, ki
sta zaščitnika slovanske književnosti?
S sv. evangelijem, s sv. pismom sta po-
ložila temelj slovanski kulturi. Slovenci
smo premalo narodno zavedni. Vzrok je
zgodovinski razvoj in zemljepisna lega.
Usoda je pač odločila, da smo se zapi-
čili, kakor klin, med Germane in Ro-
mane. Nimamo stika s severnimi brati.
Ker smo segli jugu v roko, zato bo naš
bodoči razvoj bolj slovansko orientiran
in zato je upanje, da bo naš narod po-
stal bolj slovanski.

Ne sili nas le slovanska kri, da poča-
stimo sv. Cirila in Metoda, sili nas k te-
mu ona vera, katere glasnika sta bila
sv. brata in katere verni sinovi smo
Slovenci. Le pripoznajmo, da smo v pre-
teklosti premalo častili ta dva svetnika.
Zato naj letos ob jubileju sv. Cirila
znova vzplamte živi plameni ljubezni v
naših srcih, v naših dušah. Kot zunanji
odsev naše notranje ljubezni naj bodo
kresovi, živi ognji, jasne priče, da Slo-
venci ljubimo svoj narod, da ljubimo
sv. brata solunska, da smo pripravljeni
ta ogenj krščanske edinosti ponesti med
ločene brate. Letošnji kresovi naj bodo
znanilci naše misijonske misli, katero
je Previdnost božja položila v roke ka-
toliških Slovencev. Le takrat bodo na-
šli pravoslavni naši bratje evangelij či-
ste resnice, ko bodo stopili pod očetov-
sko varstvo rimskega papeža, ki je ta-
ko vnet čestilec sv. Cirila in Metoda. Ci-
ril-metodijska misel je ona vez, ki da-
nes družji zapadne in vzhodne Slovane,
zato je prav ta ideja naša misijonska
zvezda, katera naj nam sveti pri vsem
našem prosvetno verskem delu. Prazno
bi bilo naše delo brez verskega temelja.
Zato pa je naše delo posvečeno in bo
blagoslovljeno, če bodo vse naše organi-
zacije delovale v versko-prosvetni mi-
siji — ožarjeni po metodijski ideji.

Sveta dolžnost naših prosvetnih dru-
štev, naših agilnih kulturnih delavcev je,
da to misel širijo med ljudstvom. Ne po-
dajamo jim praznih vrčev, temveč pol-

nih. In kaj je bolj prikladno za širjenje
in popularizacijo ciril-metodijske misli,
kot slovesno praznovanje njihovega go-
du. Vsako društvo naj preskrbi, da bo
4. julija t. l. gorel na vidnem kraju kres.
Med kresovanjem naj bi bilo slovesno
pritrkovanje in razsvetljava zvonikov.
V ta namen naj se društveni predsed-
nik domeni z dušnim pastirjem.

Kako bomo kresovali?

Člani izobraževalnih in prosvetnih
društev naj pripravijo drv na primer-
nem kraju, če le mogoče na griču, od-
koder je razgled. Ko se vleže mrak po
dolini in ko zazvoni Ave Marija, takrat
naj se zbero člani in članice, pevski
zbor, tamburaški zbor s predsednikom
na čelu na kraju kresovanja. Ko zažari
zvonik v blesteči razsvetljavi, zapoje
zvonovi in zažgo se kresovi. Mimogrede
bodi omenjeno, kako lahko poceni in
na preprost način razsvetlimo cerkveni
stolp. Vzemi posodo žaganja, katero na-
moči s petrolejem, nato razdeli namo-
čeno žaganje v lončene podstavke za
cvetlice. Na vsako lino postavi 3 ali 4
lončke in zažgi. Predsednik naj govori
o pomenu nocojšnjega kresa v smislu
gorenjih vrstic. Pevski zbor naj zapoje
himno sv. Cirila in Metoda. Tamburaši
ali godci naj zaigrajo veselo pesem. Na-
stopi naj spreten deklamator in naj de-
klamira Simon Gregorčičevo pesem:
Blagovestnikom ali Pogačnikov: Naš du-
honosec ali Silvin Sardenkovo: Cirilo-
va slovesna molitev, katero dobiš v
št. 3/4 leta 1927. »Vestnik« str. 14. V
okvir tega kresovanja spada tudi mo-
gočna pesem: Od Urala do Triglava, ki
je pač najbolj primerna zaključna točka
oficielnega dela.

Ako ima društvo skioptikon, se isti
lahko porabi pri kresovanju, s tem, da
se pokažejo slike sv. bratov. Tudi pri-
merni kupleti in šaljivi prizori bodo kre-
sovanje še bolj poživali.

Nad dvesto društev imamo širom na-
še domovine, katera so slovenska in
katoliška. Nad dvesto kresov 4. julija
naj svetu pokaže, da so ta društva res
slovenska in katoliška, ne samo na pa-

pirju temveč v dejanju. Zato vljudno prosimo vse, kateri dobe to številko »Vestnika« prvi v roko, da obveste o tem vse člane in da takoj pripravijo

vse potrebno. Ako še niste imeli proslave v društvu, jo napravite ali 3. ali pa 10. julija. Tvarina je bila objavljena v 3. in 4. šte. »Vestnika«.

Na grobu mladega katoliškega delavca.

(Primeren kot nagrobni govor društvenega predsednika na umrlega člana društva.)

Hudo je pri srcu človeku, ko stoji ob svežem grobu, ki bo kmalu zakril truplo nepozabnega prijatelja. Pa smrti niso mar naše bolečine, brezobzirno zaseka v našo dušo...

Materi zemlji v naročje polagamo danes prijatelja, ki je bil vesten sodelavec pri našem poklicnem delu, kakor tudi v naši katoliški organizaciji.

Težko je umreti, če je telo še krepko, če bi roke še rade delale, pa morajo trohneti...

O dragi, kako nam je hudo, ko nas zapuščáš. Tako mlad, tako idealen. Pomlad življenja je bila v tebi, v svojem blagem srcu si nosil vzore, za njimi si hitel, po cilju si hrepenel. Nobenega truda, nobene žrtve ti ni bilo žal, samo, da ti je pot do cilja bila prosta.

Mož dela si bil. Poznal si ceno in vedel, da je človek toliko vreden, kolikor more pokazati na svoje delo.

Ni ležala žalost v tvojih očeh, veselje je odsevalo iz tvojega obraza. Gotovo, saj vestno delo je studenec sladkega veselja. In iz tvojega vestnega dela je potekala zadovoljnost srca. Ni bil boj naporov tvoje delo, a vedno si znal z vedrostjo združiti težave svojega poklicnega dela.

Podlaga tvojemu delu so bili nauki evangelija. Vzged ti je bil Kristus, Sin božji, ki je sam veljal med svetom za delavčevega sina in je do svojega 30. leta pomagal v delavnici svojemu redniku. Če je Kristus spolnil zapoved Boga Očeta, dano človeštvu, da bo v potu svojega obraza jedel svoj kruh, se tudi ti nisi sramoval dela, ne žuljavih rok.

Svoje delo si združeval z voljo božjo. Delal si, da si sebi in svojim dragim služil vsakdanji kruh, pa da si spolnil

voljo svojega Stvarnika. Po naročilu Odrešenikovem, da je treba vedno moliti in ne nehati, si delo posveževal z dobrim namenom Bogu in tako je bilo vse tvoje delo v resnici neprestana vdana molitev k našemu najvišjemu Delodajalcu.

Marsikako delo, ki ga nam je opravljati, še nam zdi nizko, nevrudno človeka, še manj otroka božjega, toda v hiši sv. vere dobi najnižje delo visoko vrednost. Kadar ljudje sodijo o kakem delu, gledajo na zunanost. Bog je, ki vidi notranjo vrednost dela.

In iz tvojega dela, dragi, nepozabni, je do neba neprestana pesem našemu Stvarniku. Z delom si mu služil, ga častil in mu izkazoval svojo otroško vdano ljubezen. Tvoje vsakdanje delo je bilo kot nepretrgana daritev samega sebe svojemu Bogu, združena z daritvijo njegovega božjega Sina.

Nisi se pritoževal čez trpljenje, ki je združeno z delom, kajti nisi pozabljal, da so naporji življenja pokora za naše zadožitve pred Bogom in katero Bog vsakemu človeku nalaga. In ker si smatral trpljenje za zadostovanje za svoje grehe, že spoznavaš tam v večnosti, kako je bil tvoj Stvarnik vesel tvojega vestnega, pridnega dela v življenju.

Nam je hudo po tebi, a verujemo v Boga in po njem v zarjo večne pomladi. Grobu ne uidemo. Telo naše mora, kot zrno strohneti, da bo rodilo sad.

In zato nas tolaži misel po enkratni večni združitvi s teboj. Če smo bili tukaj začasno združeni v našem društvu, bomo pa tam gori za vekomaj združeni v najlepšem društvu v najpopolnejšem veselju. Zato ti tvoji znanci in prijatelji kličemo: Na veselo enkratno svidenje nad zvezdami!

Gospodinjski tečaj v Breznici pri Zirovnici.¹

Gornji gospodinjski tečaj pod naslovom Slovenske krščanske ženske zveze je bil od 10. januarja do 6. marca 1927.

Udeležilo se ga je 24 tečajnic v starosti od 15. do 30. leta. Poučevala je kuharica, s katero so bile tečajnice prav zadovoljne. Seveda bi bilo precej truda in skrbi prihranjenih, če bi imeli za gospodinjske tečaje izvežbano učiteljico.

Račun stroškov so vodile dekleta same. Na vsako je prišlo vsega skupaj 345 Din. Kuhanje se je poučevalo dvakrat na dan in to samo 6 tednov, do 20. februarja.

Po izjavi kuharice 15 letna dekleta niso mogla povsem slediti pouku, a ši-

¹ Ako žele naši deklitice in ženski odseki sličnih tečajev, naj se takoj obrnejo na Slov. krščansko žensko zvezo v Ljubljani.

vilja je bila z njimi bolj zadovoljna kot s starejšimi. Šivilja je bila domačinka Minka Dolžan in je poučevala šivanje vsako popoldne; njej so prostovoljno plačevali po 20 Din na dan. Pri šivalnih urah so se učile največ vezenja in krpanja.

Obenem s tečajem so bila tudi predavanja in sicer: 3 predavanja higienskega zavoda s filmom za širše občinstvo; dalje o živiložnanstvu, kar je predaval domač medicinec Fr. Bergelj; o lepem vedenju, serviranju, računstvu, vzgojslovju, kar je prevzel domač kaplan g. Vinko Gostiša; o prašičjereji je predaval okrajni glavar ekonom iz Ljubljane.

S tem tečajem v zvezi bo tudi vrtnarski tečaj spomladi in tečaj o brezalkoholnem gospodarstvu v jeseni.

Svetogorski godec.

(Glej navodila v 3./4. št. Vestnika 1927, šte. 22.)

Igra v sencah v treh prizorih.

OSEBE:

Svetogorska Mati božja.

Godec.

Dva meščana.

Gostilničar pri Zlatem jelenu.

Hlapci.

Meščani.

Prvi prizor: **Dobrotljiva Mati božja.**

Kdor je kdaj prišel na Sveto goro, ni pozabil na molitvico pred čudodelno podobo svetogorske Matere božje.

Stala je ob potu, ki vodi na goro. Daleč naokrog so jo poznali; marsikom je že izkazala milost, ko ga je z veselim nasmehom oprostila srčnih boli in težav.

Prav ljubka in dragocena je bila ta podoba. Oblečena je bila v svilo, v katero je bilo vtakano dragoceno kamenje. Krona in čevlji so pa bili iz čistega zlata.

Prišel pa je nekoč mimo neki godec. Bil je živahen mladenič z jasnim čelom, ljubeznivim in hvaležnim srcem napram Bogu in ljudem. Ničesar mu ni manjkalo

razen okroglih novcev za vsakdanji kruh.

Toda vsa sreča se redko komu smehlja. Tolarji so mu izginili iz rok, ko jih je komaj otipal. — Bil je pač dobrega srea. — Kadar si je iskal prenočišča, kot n. pr. danes, moral je navadno vzeti v roke svoje gosli in si ga zaslužiti z goslanjem.

To ga pa ni vznemirjalo, kajti bil je vedno veselega srca. Ko pa je stopil pred sveto podobo svetogorske Matere božje, je storil to z veselim in hvaležnim srcem.

»Sicer Tvoj najsvetejši Sin ni bil nikak igravec kot jaz, vendar mi radi tega ne boš odrekla svoje pomoči; ubog sem namreč, kakor je bil On, in nimam ničesar, kamor bi glavo položil.«

Ozrl se je na sliko nebeške device in gledal ljubezniv žareč obraz, kakršnega je le redkokdaj na zemlji videl. In kakor, da ga je omamila njena lepota, je prijel za gosli in zaigral in zapel slavo-

spev, ki se je glasil kakor molitev ali pesem ljubezni.

In glej čudež — podoba se je zganila, oživila je. Mati božja se je milostno sklonila k ubogemu godcu, mu položila desnico na ramo in mu podarila enega izmed svojih zlatih čevljev.

V svetem strahu ga je poljubil, klečal je še par trenutkov kakor očaran pred sveto podobo, potem se je dvignil, dejal svoje gosli na hrbet in odkorakal z veseljem srcem skozi mestna vrata v Gorico.

Pojasnilo k prvemu prizoru.

Podoba se prikaže. Na desni sedi na kakem zaboju podoba device, ki jo predstavlja deklica z detetom v naročju. Svetniški sij si napravimo s pomočjo z lepom prevlečenega okvirja, ki je pritrjen na žici. Mati in dete imata dolgo obleko. Mati božja naj raje sedi, da more dalj časa vztrajati, ne da bi se ganila. Predstavlja namreč neživo figuro.

Godec pride od leve. Ko zagleda sveto podobo, stopi v svetem spoštovanju naprej, sname klobuk in se prekriža.

Poklekne pred podobo z glavo proti tlor.

Kakor zamaknjen se ozre na sveto podobo.

Vzame gosli s hrbta in zapoje in zavrta svojo molitev.

Kleči le na enem kolenu, drugo ima upognjeno.

Petje in igra poteka za odrom.

Premikanje Marijine podobe se mora izvršiti čisto mirno. Pripogne se nekoliko na desno navzpred in sezuje s prosto desnico svoj desni čevlj. Potem stegne roko in mu poda čevlj.

Tudi godčeve kretnje morajo biti počasne in dostojanstvene. Ko zapazi čudež, mu gosli padejo iz rok. Poljubi čevlj in ga vtakne v suknjič, pobere gosli, se prekriža in odide na desno.

Drugi prizor: **Obesite ga!**

Če je bil kdo vse življenje revež — nazadnje pa si nenadoma vse žepe natrepa z zlatom, se pač lahko pripeti, da se preobje. Naš godec pa hvala Bogu, ni bil eden izmed tistih, ki bi ga bil sveti

čevlj spravil iz ravnovesja. Čutil se je neizmerno srečnega in je venomer prepeval pesmico, da so ljudje, ki so ga slišali in videli, postajali in se pomenkovali: »Mlada kri, predrzno srce! — Oboje nam prav pride v življenju!«

Stopil je v prvo gostilno »Pri Zlatem jelenu«, kamor navadno igralci in revni popotniki niso zahajali; vsedel se je k mizi, kjer sta že sedela dva ugledna meščana, in si naročil merico najboljšega vina.

»Ali bo pa tudi mogel plačati,« je mrmral gostilničar. Posebno eleganten ni bil ta gost, in marsikdo izmed takih je že skušal odkuriti jo, ne da bi plačal svoje račune.

Tudi oba meščana sta pogledovala godca nezaupljivo. On pa se ni menil za to, vzela je svojo merico v roke in dejal: »Pozdravljam častne meščane goriške in se zahvaljujem za milost njihovi sveti Materi božji.«

To je možem ugajalo in vsi so silili bliže. Kdo naj bi vedel, če ni godec kak imeniten gospod. Ni še dolgo, ko se je na Holandskem pravi cesar pomešal kot pivca med navadne goste.

Godec si je naročil pošten obed in rad odgovarjal na vprašanja radovednih in prevzetnih meščanov.

»Ali ste od daleč?«

»Zelo od daleč!«

»Iz Holandskega?«

»Skoraj!«

»Iz Nemčije?«

»Tudi to bi bilo skoraj res!«

Zakaj je pač počastil Gorico s svojim obiskom in kakšno milost mu je skazala svetogorska Mati božja.

Tedaj je pripovedoval vse po vrsti. Kako je prišel žalosten in ubog do podobe, tamkaj pokleknil in se zatopil v molitev, kako je brenkal v čast nebeski devici in nazadnje dobil za to bogato plačilo.

»In sedaj mi povejte, častiti meščani, ali veste za kakega zlatarja tukaj kje.«

»O, ta ni daleč. Jaz sam sem tudi zlatar.«

Tedaj je potegnil godec zlat čevlj in ga pokazal strmečim meščanom.

>To je milostno darilo Matere božje — in sedaj mi dajte zanj, kolikor je vreden —

Zlatar je vzel čevelj in odšel po denar, kakor se je delal.

V teku je hitel namreč do mestne straže; in ko je godec najslastnejše pri-grizoval, so pridrveli mestni stražniki v krčmo ter ga odvedli na rotovž.

Ta je bila lepa: O vseh čudežih Matere božje na Sveti gori, o katerih so pripovedovali, so bili prepričani, da jih je Marija res izvršila, in so to še dalje pripovedovali. Sedaj pa pride preprost godec in pripoveduje o novem čudežu — vrhu tega pa prinaša že dokaze za to — njemu pa ne verjamejo. Ozmerjajo ga kot tatu in skrunitelja svetišča ter ga vklenejo. Premodri mestni svetovalci in očetje, ki so se že kot otroci učili na pamet o čudežih, ki jih je izvršila sveta podoba, si pa iztepavajo svoje lasulje in zavzemajo častitljivo pozo, da obsodijo godca kot lopova in lažnivca.

Pojasnila k drugemu prizoru.

Prizor se začne. — Miza. Na desni in levi po en meščan. Podobna sta rokodelskim mojstrom. Godec vstopi. Obesi gosli na levo steno, pozdravi in prisede.

Gostilničar stopi bliže in ga nezaupljivo motri.

Merico vina prinese.

Godec napije meščanom. Ti postajajo zaupljivejši.

Gostilničar zopet pristopi.

Godec pokaže čevelj.

Pomiga gostilničarju, naj pride bliže in mu pokaže za hrbtom čevelj. Oba se pomenkujeta zelo skrivnostno.

Mestni stražniki z drogovi — kot sulicami — ga odvedejo na levo. Meščani gredo za gručo, tako da nastane nemirno, skoraj smešno premikanje. Dva nazadnje obstaneta ter se pomenkujeta, dokler se prizor ne konča.

Tretji prizor: Še enkrat zlato.

Pripetilo se je, kot se je v takem slučaju pripetiti moralo. Mestni svetnik je na podlagi skrajno mučnega zasliševanja ugotovil, da je godec zlati čevelj sveti devici oropal, in da je zaradi tega kot hudodelec najhujše vrste zaslužil smrt.

Godec je prisegel pri vseh svetnikih, da je dobil čevelj na podlagi čudeža, ki ga je izvršila Marijina podoba. — Bilo pa je vse zaman! Zlomili so palico na njem in ga odvedli na goro smrti — na vešala, da mu tam vzamejo mlado življenje.

Boben je zapel. Zvon je bolešno pel. Množice radovednežev so prihajale; kajti kakšnega godca — in še tako mladega in lepega — niso obesili vsak dan. Mestna dekleta so na skrivaj brisala solze, kajti mladih in svežih, kakor je bil on, je bilo vedno manj, tako da se jim ga je zdelo res škoda, posebno še, ker marsikatera še ni nobenega imela.

Ubogi grešnik je moral mimo Preblažene.

(Konec prihodnjič.)

Življenje v društvih.

Romanje na Sv. Višarje. To romanje se bo vršilo 14. in 15. avgusta 1927. Pripadila ga bo Slovenska krščanska zveza za svoje članice. Vabljeni so pa seveda tudi družinski člani udeleženk (starši, možje, bratje in otroci). Kar se tiče stroškov, je treba ločiti stroške za potovanje po jugoslovanskem ozemlju in stroške za potovanje po italijanskem ozemlju. Po jugoslovanskem ozemlju velja polovična vožnja, in sicer le na

progi Ljubljana—Planica, mogoče je, da se bo polovična vožnja dobila tudi iz drugih postaj, kar bo že pravočasno objavljeno. Polovična vožnja iz Ljubljane do drž. meje stane tja in nazaj 34 Din. Za vožnjo po italijanskem ozemlju in za italijanski potni vizum je treba plačati ob prijavi 40 Din. Prijave sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Ob prijavi mora vsaka oseba, ki se hoče romanja udeležiti, navesti

svoje ime in priimek, stan, rojstno leto in stanovanje. Prijave se sprejemajo do 31. julija 1927.

Romanje na Sv. Višarje je bilo pred vojno med našim narodom zelo priljubljeno. Vojna je uničila romarsko cerkev in vsa poslopja okoli nje. Sedaj je vse zopet obnovljeno. Marsikdo bi bil po vojni rad šel na Sv. Višarje, a so ga plašile težave s potnim vizumom in visoka pristojbina, ki jo je treba za potni vizum plačati. Sedaj te težave odpadejo, ker preskrbi Slovenska krščanska ženska zveza potni vizum po nizki ceni, kakor tudi vozni listek po italijanskem ozemlju, tako da udeležence in udeleženci nimajo s tem nič opravka.

Zato vabimo vse, ki želijo porovati na krasno ležeče Sv. Višarje in si ogledati nekaj sveta za razmeroma nizko ceno, da se udeleže tega romanja.

Slov. kat. društvo sv. Barbare v Hambornu ob Renu na Nemškem obhaja dne 3. julija svoj srebrni jubilej, to je 25 letnico obstoja. To je prva slovenska slavnost v Nemčiji te vrste. Prosvetna zveza pošilja bratskemu društvu v imenu 220 društev tem potom najprisrčnejše čestitke k srebrnemu jubileju z vzklikom: Bog blagoslovi Vaše neumorno in požrtvovalno delo!

Št. Vid pri Stični. Higijenski zavod v Ljubljani je 11. in 12. junija priredil v šentviškem prosvetnem domu šest stanovskih predavanj o splošnem zdravstvu in o njegovem največjem sovražniku alkohola. Vsa predavanja, ki so bila temeljita, jasna, pojasnjena z zanimivimi skioptičnimi slikami, je imel znani strokovnjak in večletni idealni buditelj treznostnega gibanja g. Leopold

Puhar. Sicer prostorna društvena dvorana je v nedeljo komaj sprejemala vase velike množice mož in fantov, deklet in žena, ki so se po vseh štirih službah božjih udeleževale svojih stanovskih predavanj. Vseh poslušalcev je bilo nad 2000. Led je torej tudi v Št. Vidu prebit. V teh dneh je pri nas g. Puhar položil temelj smislu za ljudsko zdravje, splošno treznost in vljudnost. Zato mu pa ves njegov trud izrekamo še enkrat prisrčno zahvalo!

Cerklje ob Krki. Zaključek gospodinjskega tečaja smo imeli v nedeljo 26. junija z razstavo. To je že tretji tečaj pri nas, česar doslej še v nobeni župniji niso imeli. Tudi ta tečaj — kot oba prejšnja — vodi ga. Minka Odlasek z gdčno Slavo Roglovo. Da se na kmetih v poletnem času, ko je toliko dela, tečaj vzdrži, mora biti res pravo umevanje za stvar. — **Prosvetno delo** pri nas kolikortoliko tudi uspeva. Skozi 10 dni se je vršil higijenski tečaj in so ga žene in dekleta redno obiskovale v lepem številu. Zadnje nedeljo meseca maja je dekliška Marijina družba igrala »Lurško pastirico«; a minulo nedeljo smo imeli priliko videti na odru Krekove »Tri sestre«.

Nov kino. Kat. prosvetno društvo v Hrastniku je prejelo od velikega župana kino-koncesijo pod označbo »Kino-Union«. Kinopredstave bodo v dvorani g. Al. Logerja na Križu. Kdaj se kino otvori, sporočimo.

Anketa o kinu in filmu se bo vršila v jeseni. Opozarjamo pa že sedaj vse one, ki se za to interesirajo, da se te ankete gotovo udeleže. V jeseni začne kino svoje poslovanje v osmih naših najbolj agilnih društvih.

Vsebina: Vojteh Čuš: Narodna vzgoja. — Kres sv. Cirila in Metoda. — Na grobu mladega kat. delavca. (Govor.) — Gospodinjski tečaj. — Svetogorski godec. (Igra v sencah.) — Življenje v društvih.

Uprava: Pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva c. 7. — Odgovorni urednik in izdajatelj Vinko Zor, Sv. Petra c. 80. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.